

Sanomalehtien jakelu Suomessa 2007

sisällysluettelo

Sanomalehti on valmis vasta, kun se on lukijalla	3
Sanomalehdistö Suomessa	5
Jakelun osuus sanomalehtien tuottamisen kustannuksista	6
Sanomalehtien jakelutavat	7
Varhaisjakelu.....	7
Itellan perusjakelu	9
Aikaistettu perusjakelu.....	9
Muut jakelut.....	10
Viikonloppujakelut	10
Lehdenjakajan merkityksellinen työ	11
Jakelutekijöillä on merkitystä sanomalehden tilaukseen	11
Jakelun kehittämisryhmä, JAKE	12
Yhteisjakelusuositus.....	12
Lehdenjakajien Suomen mestarit.....	13
Ansioitunut lehdenjakaja -kilpailu.....	13
Sanomalehtien jakelun tulevaisuudennäkymiä	14
Sanomalehtien varhaisjakelua hoitavat jakeluorganisaatiot	15

Toimittanut: Sirpa Kirjonen, Sanomalehtien Liitto
 Itellan osuudet toimittanut: Juhani Seles, Itella Oyj

Sanomalehti on valmis vasta, kun se on lukijalla

Tämä usein todettu lause korostaa jakelun merkitystä lehden valmistusprosessissa. Toimiva ja asiakkaalle annetun palvelulupauksen mukainen jakelu on tärkeä osa sanomalehteä. Jakeluyritysten ja näissä työskentelevien jakajien merkitys tämän lupauksen toteuttamisessa ja läheisen asiakassuhteen säilyttämisessä on ensiarvoisen tärkeä.

Sanomalehden valmistuminen sisältää monta tiukassa aikataulussa etenevää vaihetta. Esimerkkinä on oheen kuvattu yhden seitsemänä päivänä viikossa ilmestyvän sanomalehden tuotantoaikataulu.

Sanomalehden valmistusprosessin vuorokausi

Seuraavalla sivulla on esimerkki Turun Sanomista. Lehdet ovat jakajilla tässä vuorokausikuvassa klo 01.45–04.00. Tästä alkaa varhaisjakajan työ ja normaalin varhaisjakelun valmistuminen on klo 06.00–06.30.

Sanomalehden valmistuksen arkivuorokausi

07.00 Ilmoitustuotanto alkaa	17.00 Ilmoitussivujen taitto alkaa
08.15 Konttori aukeaa	18.00 Postitusrekisteri päivitetty
08.30 Toimitus aukeaa	20.30 Ilmoitukset valmiit ja valmisaineistot käsitelty
09.00 Toimituksen aamukokous	21.30 Ilmoitussivut taitettu
12.00 "Ylihuomisten" vedosilmoitusten sisäänjätö päättyy	23.15 Kaikki sivut taitettu ja painolevyt valmiit
14.00 Yli 100 mm:n ilmoitusten sisäänjätö päättyy	23.30 Painaminen alkaa
14.00 Lehden alustava sivujako ilmoitusmäärän perusteella	24.00 Kuljetukset alkavat
15.30 Rivi-ilmoitusten sisäänjätö päättyy	00.30 Viimeiset sivut vaihdettu.
16.00 Lehden lopullinen sivumäärä	00.30 Toimitus ja painopinnan valmistus sulkeutuu.
16.30 Konttori suljetaan	02.30 Lehti painettu
16.30 Ensimmäiset toimitussivut taitetaan	01.45 04.00 Lehdet jakajilla piiristä riippuen

Sanomalehdistö Suomessa

Suomessa ilmestyi vuonna 2006 yhteensä 199 sanomalehteä, joiden yhteislevikki oli lähes 3 150 000 kappaletta. Tästä määrästä myytiin irtonumeroina n. 300 000 kappaletta ja kotiin tilattiin yli 2,8 miljoonaa lehteä. Kun kotiin jaettujen tai irtonumeroina ostettujen lehtien levikki kerrotaan jakelupäivien määrällä, niin kokonaisvolyymiksi tulee vuositasolla 831 miljoonaa sanomalehden numerokappaletta.

Sanomalehtien lukumäärä, levikki ja volyymi 2006

Ilmestymiskerrat	Kappalet	Levikki	Volyymi	% kokonaisvolyymista
7 pv	32	1 629 194	579 452 214	69,8
6 pv	6	366 843	110 160 638	13,3
5 pv	11	194 999	48 894 928	5,9
4 pv	4	33 700	6 281 025	0,8
3 pv	20	205 915	30 650 067	3,7
2 pv	60	380 782	38 086 580	4,6
1 pv	66	335 956	17 163 596	2,1
Yhteensä	199	3 147 389	830 689 048	

Lähde: Sanomalehtien Liitto ja Levikintarkastus Oy

Levikkitilasto perustuu 3.4.2007 mennessä tarkastettujen lehtien levikkeihin.

Suomalaiset pitävät sanomalehtiä itselleen tärkeinä ja mieluisina. Sanomalehti koetaan myös luotettavaksi tiedotusvälineeksi. Väkilukuun suhteutettuna olemme sanomalehtien tilaajina ja/tai ostajina maailman kolmen kärkiryhmässä. Kärjessä olevat maat ovat Suomen ohella Norja ja Japani.

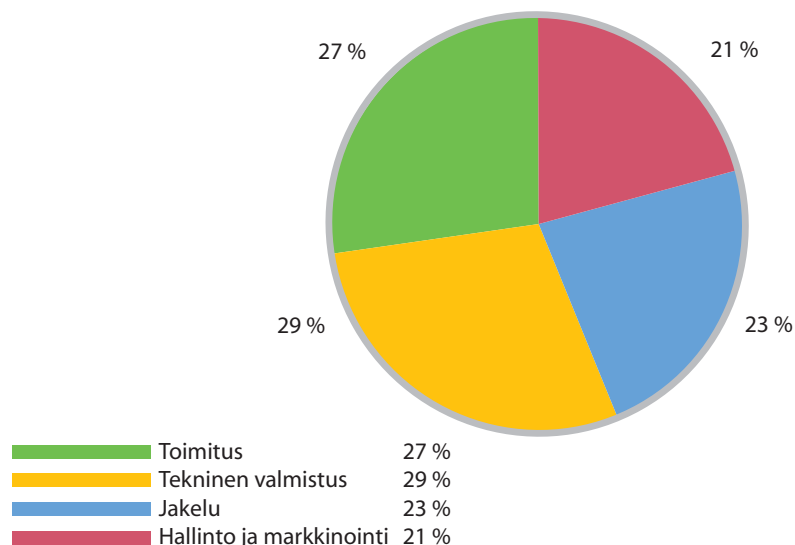
Sanomalehdet tavoittavat päivittäin yli 80 prosenttia suomalaisesta aikuisväestöstä. Suomalaiset lukevat säännöllisesti keskimäärin kolmea sanomalehteä (Kansallinen Mediatutkimus). Tämä lukumäärä on säilynyt vuodesta toiseen. Sanomalehtiä lukevat myös nuoret, mikä on erinomainen asia sekä nuorelle itselleen että koko yhteiskunnalle, koska todistusti sanomalehtien lukemisella on vaikutusta oppimiseen ja elämässä menestymiseen. Sanomalehtiä eniten lukevat selviytyvät muita paremmin lukutaidossa, matematiikassa, luonnontieteissä sekä ongelmanratkaisussa. ("Tukeeko sanomalehtien lukeminen oppimista?" Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksella tehty PISA -jatkotutkimus. Raportti on luettavissa osoitteessa www.sanomalehdet.fi.)

Jakelun osuus sanomalehtien tuottamisen kustannuksista

Jakelun kustannukset ovat noin 21 prosenttia paperille painetun 4–7 kertaa viikossa ilmestyvän sanomalehden kaikista tuottamiskustannuksista. Harvemmin ilmestyvällä lehdellä jakelun kustannukset saattavat olla vielä suuremmat.

Sanomalehden tuottamisen kustannusjakauma 2006

Päivälehdet (4–7 kertaa viikossa ilmestyvät)

Lähde: Toimitustilasto 2006, Sanomalehtien Liitto.

Sanomalehtien jakelu ja kuljetukset ovat liiketoimintaa, jossa palvelujen tuottajat eli jakeluyritykset tekevät sekä yhteistyötä että kilpailevat keskenään. Hinnat perustuvat jakelusta aiheutuviin kustannuksiin. Kustannusten taustalla ovat mm. aluekohtainen levikki, lehden peittoprosentti ja lehden keskimääräinen paino. Varhaisjakelu on sopimusjakelua. Hinnostaa sovitaa lehtiyrityksen ja jakeluyrityksen keskinäisissä neuvotteluissa.

Itellan perusjakelussa olevien lehtien jakelu hinnoitellaan hinnaston mukaisesti. Lehdenkustantajan ja Itellan välinen toimintamalli, esimerkiksi erilaisten käsittelyvaiheiden määrä, vaikuttaa kustannusvastaavasti hintaan.

Sanomalehtien jakelutavat

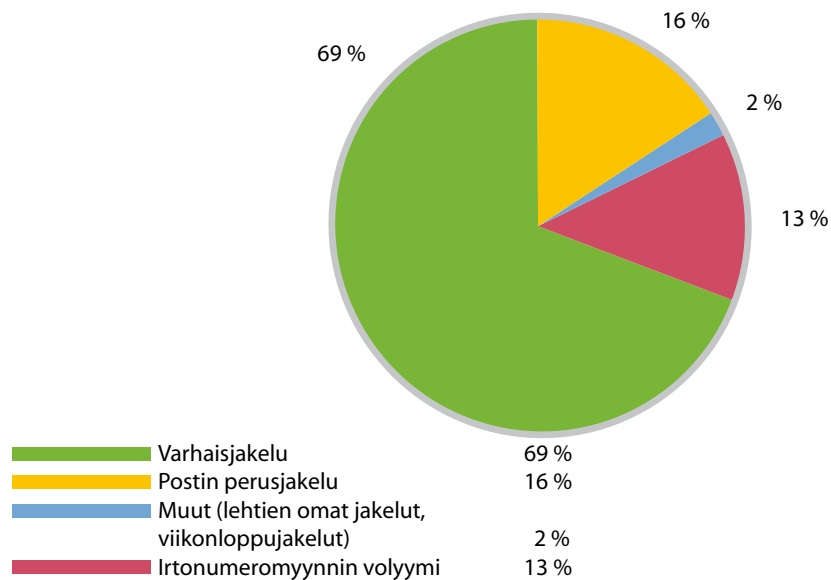
Suomessa merkittävä osa, noin 69 prosenttia sanomalehtien jakeluvolyymista jaetaan aamuyön tunteina nk. varhaisjakeluna. Noin 16 prosenttia jaetaan Itellan perusjakeluna, mikä tarkoittaa että lehti toimitetaan perille kirjeiden ja muiden Itellan perusjakelussa olevien tuotteiden kanssa. Noin 2 prosenttia jaetaan muilla tavoilla tilaajan antamaan osoitteeseen.

Vuoden 2007 aikana Suomessa käynnistyy myös ensimmäinen nk. aikaistettu jakelu, jossa Itellan perusjakelu suoritetaan muutamaa tuntia normaalia aikaisemmin.

Sanomalehdistä irtonumeroina kaupoista, kioskeista ja huoltoasemilta ostetaan noin 13 prosenttia koko volyymistä. Irtonumeromyynnissä iltapäivälehtien osuus on merkittävä.

Sanomalehtien jakelun ja irtonumeromyynnin vuosivolyymi

Sanomalehtien vuosivolyymi vuonna 2006 oli 831 miljoonaa kappaletta.

Lähde: Jakeluselvytyksen 2007, Levikki- ja jakelutilastot, Sanomalehtien Liitto

Varhaisjakelu

Varhaisjakelu on tyypillisesti taajamissa käytettävä jakelutapa. Varhaisjakelun valmistuksen tavoiteaikana pidetään yleisesti klo 06.00–06.30. Viikonloppuna tavoiteaika voi olla hieman tätä myöhäisempi.

Varhaisjakelu kattaa Suomen kaikista talouksista noin 90 prosenttia. Varhaisjakelussa jaetaan vuosittain noin 570 miljoonaa sanomalehden numerokappaletta eli noin 70 prosenttia tilattujen sanomalehtien koko määrästä. Varhaisjakelussa työskentelee yhteensä noin 7000 lehdenjakajaa.

Varhaisjakelu on aina sopimusjakelua. Lehtikustantajien kanssa sovittaviin sopimusjakeluihin kuuluvat varhaisjakelut, lauantaijakelut ja sunnuntaijakelut. Näiden osalta lehdenkustantaja ja jakeluyritys sopivat jakelusta luokkuun (ovelle) tai laatikkoon, ajallisesta palvelutuksesta, kuljetusaikatauluista ja muista paikallisesti sovittavista jakeluun liittyvistä palveluista. Sovittu valmistusaika toimii lehden tilaajalle palvelusolupauksena.

Lehdenkustantajat, lehtien omistamat ja yksityiset jakeluyritykset, Itella ja Sanomalehtien Liitto ovat tehneet tiivistä yhteistyötä jakelujärjestelmien kehittämiseksi jo 1970-luvulta lähtien. Yhteistyössä on sanomalehtien varhaisjakeluun kehitetty nk. yhteisjakelujärjestelmä. Yhteisjakelujärjestelmä tarkoittaa sitä, että kullakin alueella Suomessa lehtiä jakaa aamuyön tunteina pääsääntöisesti vain yksi jakelusta vastaava organisaatio.

Suomessa on noin 40 sanomalehtipainoa. Yöllä painettavat lehdet lähtevät välittömästi painamisen jälkeen erilaisilla kuljetuksilla jakeluyrityksille ympäri Suomea. Noin 70 prosenttia suomalaisista sanomalehden tilaajista voi luottaa siihen, että he pääsevät nauttimaan lukelämyksestä jo aamukahvipöydässä.

Sanomalehtien varhaisjakelua hoitaa Suomessa 12 yritystä (tilanne 1.1.2007).

Sanomalehtien varhaisjakeluyritykset 1.1.2007

Jakeluorganisaatio	Kpl	%
Itella Oyj	1 059 386	67,7
Aamujakelu Oy	138 521	8,9
Esa Jakelut Oy	75 066	4,8
Satakunnan Kansa	52 739	3,4
Savon Jakelu Oy	50 112	3,2
Oulun Jakelutoimisto Oy	49 276	3,1
Ilves Jakelu Oy	46 060	2,9
Karjalainen	22 595	1,4
Etelä-Savon Viestintä Oy	21 846	1,4
Uutisposti Ky	18 952	1,2
Länsi-Suomi	18 693	1,2
Itä-Savo Oy	11 811	0,8
Yhteensä	1 565 057	100

Lähde: Sanomalehtien Liitto ja VTT, Yhteisjakelusuositus 2007

Varhaisjakelussa osalla alueista kaikki sanomalehdet eivät ehdi varsinaisen ensimmäisen jakelun mukaan, jolloin on sovittu 1,5 tai 2 kierroksen jakelusta. Tällöin jakajat hakevat myöhemmin tulleet lehdet kesken jakokierroksen tai myöhemmin tulleet lehdet jaetaan toisella jakokierroksella.

Lehdissä ei pääsääntöisesti ole tilaajien nimiä ja osoitteita, vaan tiedot tilaajista ja osoitteista on koottu jakolistaan. Tilausten aloitukset ja lopetukset ilmoitetaan jakajille joko erillisillä tiedotteilla tai päivittäin tulostetulla jakolistalla riippuen siitä, mikä jakolistajärjestelmä on kyseisellä alueella käytössä.

Itellan perusjakelu

Itella hoitaa tällä hetkellä käytännössä ainoana yrityksenä lain säätämää viiden arkipäivän perusjakelua. Perusjakelussa jaetaan mm. kirjeitä, sanomalehtiä ja aikakauslehtiä. Postipalvelulain mukaan perusjakelun on oltava perillä arkisin klo 16.00 mennessä, mutta käytännössä valtaosa perusjakelusta on valmiina useita tunteja aikaisemmin.

Noin 16 prosenttia tilatuista sanomalehdistä jaetaan Itellan perusjakelussa. Esimerkiksi pienemmältä paikkakunnalta muualle muuttanut henkilö, joka haluaa seurata tiiviisti kotipaikkakuntansa asioita paikallislehdestä, saa sen tyyppillisesti Itellan perusjakelun mukana. Myös osa haja-asutusalueiden tilauksista toimitetaan perille perusjakelussa.

Perusjakelussa laatikkojakelualueilla yli 75-vuotiailla on mahdollisuus saada postinsa ovelle ilman lisämaksua. Tämä käytäntö ei koske varhaisjakelua (sopimusjakelua).

Aikaistettu perusjakelu

Lehdenkustantajat pitävät tarpeellisena, että myös haja-asutusalueilla perusjakelu saadaan päätökseen aikaisemmin kuin nykyiseen Postipalvelulakiin kirjattu klo 16.00 mennessä. Perusjakelun aikaistusta on pyritty ratkaisemaan yhteistyössä useiden lehdenkustantajien ja Itellan kesken. Vuoden 2007 aikana käynnistyy ensimmäinen nk. aikaistettu perusjakelu. Lehdenkustantajan kanssa sovittu aikaistettu perusjakelu suoritetaan muutamaa tuntia normaalia aikaisemmin.

Muut jakelut

Varhaisjakelun ja Itellan perusjakelun lisäksi noin 2 prosenttia paperille painettujen, kotiin tilattujen sanomalehtien kokonaisvolyymistä jaetaan jollain muulla tavoin. Näitä jakeluja hoitavat joko lehtiyriyten omat jakajat tai yksittäiset jakeluyrittäjät. Joillakin paikkakunnilla Itellalla on iltapäiväjakelua ja jotkut lehdet ovat tehneet jakelusopimuksia mm. kylätoimikuntien, urheiluseurojen ja taksirytysten kanssa. Tässä jakelumallissa on varsin yleistä, että lehti jaetaan tilaajatalouteen jo ilmestymispäivää edeltävänä iltana.

Viikonloppujakelut

Varhaisjakelualueilla sanomalehtien jako tapahtuu varhaisjakeluna myös viikonloppuisiin. Varhaisjakelualueiden ulkopuolelle menevien lehtien viikonloppujakelut ovat vaatineet erillisjärjestelyä. Itellan perusjakelu koskee 5-päiväistä arkijakelua, mutta Itella hoitaa nykyisin myös 47 sanomalehden lauantaijakelun ja 35 lehden sunnuntaijakelun nk. sopimusjakeluna. Lauantaisin jaettavana on noin 160 000 ja sunnuntaisin noin 155 000 lehteä. Vuodessa tämä merkitsee lauantaisin noin 7,5 miljoonaa numerokappaletta ja sunnuntaisin noin 6,7 miljoonaa numerokappaletta.

Erytisjärjestelyssä olevista lauantai-lehdistä jaetaan tilaajien postiluukkuihin tai -laatikoihin 85 prosenttia ja sunnuntai-lehdistä 68 prosenttia. Viikonloppuna lehtiä jaetaan myös Itellan tai asiamiespostin läheisyydessä oleviin noutolaatikoihin tilaajien noudettavaksi, mutta näiden osuus on varsin vähäinen. Lehtikuljetusreitien varrella olevista jättölaatikoista, ns. heitolaatikoista, lehtensä noutaa lauantaisin 15 prosenttia ja sunnuntaisin 32 prosenttia Itellan viikonloppujakelujen piirissä olevista lehden tilaajista.

Lehdet ovat järjestäneet viikonloppujakeluja myös niin, että niillä on omia viikonloppujakajia ja sopimuksia runkokuljetusyrytysten, taksien, kylätoimikuntien ja urheiluseurojen kanssa.

Noin 61 000 tilaajaa saa viikonvaihteen sanomalehtensä maanantain Itellan perusjakelun yhteydessä.

Lehdenjakajan merkityksellinen työ

Sanomalehtien varhaisjakelu työllistää yhteensä 7000 lehdenjakajaa. Itellan perusjakelussa työskentelee noin 8 500 jakajaa. Sanomalehtien muissa jakeluun liittyvissä tehtävissä toimii useita satoja henkilöä.

Valtaosa sanomalehden jakajista kulkee jakoreittinsä autolla. Seuraavaksi yleisin kulkuneuvo on polkupyörä. Tiheästi asutuissa taajamissa, erityisesti kerrostaloalueilla osa jakajista kulkee jalkaisin työntäen mukanaan lehtikärryä.

Jakajan työ on hyvin itsenäistä ja hyvää ammattitaitoa vaativaa. Toki varhaisjakajan työssä on oltava myös varsin aamuvirkku! Suomen syksy ja talvi tuovat pimeyden, säiden nopean vaihtelun, liukkauden ja lumiesteetkin. Vastapainona Suomen kevät ja kesä voivat olla huippu-upeita elämyksiä aikaiselle liikkujalle.

Lehden tilaajan suhdetta lehteensä kuvastaa se, että jos lehti ei ole laatikossa silloin kun hän sitä odottaa, on aamu pilalla ja puhelin- tai verkkoyhteydet jakeluyritykseen ja/tai sanomalehteen käyvät kuumina.

Jakelutekijöillä on merkitystä sanomalehden tilaukseen

Itella on tutkinut, miten sanomalehtien varhaisjakelussa tapahtuvat tilaajien odotusten vastaiset jakelumuutokset vaikuttavat lehden tilaamiseen. Tutkimuksen kohteena olivat 7 päivänä viikossa ilmestyvien sanomalehtien tilaajataloudet. Tutkimus toteutettiin alueittain. Alueet oli kuitenkin valittu niin, että tulokset antaisivat mahdollisimman hyvin kuvaa koko Suomesta. Jakelua kuvaavina palvelutasotekijöinä olivat jakoaika eli mihin kellonaikaan lehti aamulla vastaanottajalle jaetaan, jakotapa ja kuinka kauaksi kotiovelta lehti jaetaan.

Tutkimuksen mukaan tilaajien sitoutuminen sanomalehtiin on varsin korkea, mistä seuraa, että jakelun palvelun laadun muutosten vaikutukset kokonaisuutena jäävät melko pieniksi. Jos kaikki edellä mainitut jakelun kolme osatekijää muuttuvat lehden tilaajan tahdon vastaisiksi, noin viisi prosenttia tilaajista luopuu pysyvästi lehdestä tilauksesta. Sen lisäksi kahdeksan prosenttia peruuttaa väliaikaisesti tilauksensa, mutta palaa tilaajaksi keskimäärin kahden kuukauden kuluttua. Negatiivisimmin levikkiin vaikuttaa jakoajankohdan myöhentäminen, toiseksi jakotavan muuttaminen ja kolmanneksi hakumatkan pidentäminen. Jakoajankohdassa kriittistä on se, tapahtuuko lehden jakelu ennen vastaanottajan töihin lähtöä vai vasta sen jälkeen.

Noin kolmannes 7-päiväisten sanomalehtien tilaajista oli tutkimushetkellä, keväällä 2005, tyytymätön johonkin jakelun em. osatekijään. Jos kaikki tyytymättömyyttä aiheuttavat jakelutekijät muutettaisiin tilaajien tahdon mukaisiksi, tilaajien määrä kasvaisi noin kahdelta prosentilla.

Jakelun kehittämisryhmä, JAKE

Asiakkaiden tarpeet muuttuvat ja toiveet lisääntyvät. Erilaiset paperisen lehden tilausjaksomahdollisuudet ja lisääntyvä suuntaus viikon aikana useammassa paikassa asumi- seenkin vaativat sanomalehden jakelulta merkittävää joustavuutta oikeaan osoitteeseen kuljettamisessa ja toimitusaikataulussa. Tämä merkitsee lehdenkustantajien, painojen ja jakeluorganisaatioiden välisen tiedonsiirron kehittämistä mm. päivittäin välitettävien tilausmuutostietojen osalta. Suosituksia jakelun tiedonsiirtoon liittyville standardeille valmistellaan ja dokumentoidaan Sanomalehtien Liiton, lehdenkustantajien ja niiden jakeluorganisaatioiden, Itellan ja muiden sanomalehtien jakelua hoitavien yritysten yhteisessä Jakelun kehittämisryhmässä, JAKEssa. JAKE seuraa jakelualan kehitystä, tekee tarvittavia selvityksiä ja valmistelee alaan ja lehdenjakajien työhön liittyviä tutkimushankkeita. Vuoden 2006 aikana koottiin ja pilotoitiin mm. ”Työkalupakki tilaajalle koituvien toistuvien myöhästymisten minimointiin”. Keskeisenä projektina vuoden 2007 aikana on kartoittaa ja kehittää mm. sanomalehtien asiakaspalvelun ja markkinoinnin tueksi web-pohjaista jakelun karttasovellusta. Tekes, Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus, myönsi Innoprint-valmistelurahaa osarahoitukseksi tälle projektille.

Jakelun kehittämisryhmän raportteihin voi tutustua www.vtt.fi/yjs-verkkopalvelussa vapaasti ja veloittamatta. Nämä raportit on tarkoitettu kaikille jakelun piirissä oleville yrityksille oman toiminnan ja kehitystyön tueksi.

Yhteisjakelusuositus

Yhteisjakelusuositus (yjs) laadittiin alunperin vuonna 1986. Tavoitteena on ollut koota kaikki asiat ja säännöt, jotka ovat välttämättömiä joustavan ja taloudellisen jakelu- ja kuljetusyhteistyön kehittämiseksi. Esimerkkinä siirrettävien tietojen tietosisällöt, esitystapa ja käytettävät tiedonsiirtojärjestelmät.

Suositus on tarkoitettu systeemityöohjeeksi, jotta sekä valtakunnallisesti että myös kunta-kohtaisesti saataisiin toimivia kokonaisuuksia ja yhdenmukaisia työskentelykäytäntöjä.

Yjs -kuvaukset helpottavat tiedonsiirtoa ja luovat toimivia pelisääntöjä ja toimintaohjeita, joita tarvitaan esimerkiksi, kun sanomalehdet kuljetetaan lehtipainoista määrättyllä tavalla kimputtettuna ja niputettuna monenlaisissa kuljetuksissa tiettyihin jättöpaikkoihin, joista lehdenjakajat ottavat oman jakopiirinsä lehdet tilaajille vietäviksi. Järjestelmän laatutasoa kuvaa se, että tilaajarekisteriin tehtävät muutokset, kuten päättyvät ja alkavat tilaukset sekä osoitteenmuutokset päivittyvät reaaliaikaisesti. Esimerkiksi, jos tilaaja haluaa kääntää lehensä toiseen osoitteeseen vaikkapa loma-asunnolleen, saa hän lehensä sinne jopa jo seuraavana päivänä varhaisjakelussa tai Itellan perusjakelussa, riippuen millaisen palvelutason alueella loma-asunto sijaitsee. Tiedonkulun varmistamiseksi, virheiden minimoimiseksi ja sitä kautta tilaajatytyväisyyden varmistamiseksi lehdet kuitenkin pyytävät yleensä muutostiedon lehden tilaajilta muutamaa päivää ennen lehden toimittamista uuteen osoitteeseen.

Tuskin koskaan voidaan painottaa liikaa sitä, kuinka tärkeää on läpi koko jakeluprosessin kulkeva tieto oikeasta osoitteesta!

Yhteisjakelusuositus löytyy kaikille avoimilta verkkosivuilta www.vtt.fi/yjs. Sivuilta löytyvät painikkeet suoraan useimmin tarvittaviin kohtiin, kuten esimerkiksi lyhennelmiin, tietuemalleihin ja yhteystietoihin. Tältä pääsivulta on lisäksi yhteys varsinaiseen suosituksen tekstiosaan, karttaan, jossa sanomalehtien yhteisjakelualueet on merkitty sekä aikaisemmin julkaistuihin yhteisjakeluun liittyviin raportteihin.

Yhteisjakelusuosituksen säännöllisestä päivityksestä vastaa Jakelun kehittämisryhmä ja teknisestä toteutuksesta VTT, Media ja internet.

Lehdenjakajien Suomen mestarit

Sanomalehtien Liitto kumppaneinaan Itella, lehtien jakeluorganisaatiot, Viestintäalan ammattiliitto, Posti- ja logistiikka-alan unioni ja Viestinnän Keskusliitto järjestävät lehdenjakajille joka toinen vuosi SM-taitokisat. Tavoitteena on nostaa jakajien työn julkista arvostusta, tunnustaa ammattitaidon merkitys ja luoda hyvää sosiaalista verkostoa varsin itsenäisten työn tekijöiden kesken.

Vuonna 2007 on vuorossa jo yhdeksännet SM-taitokisat. Ne pidetään 25.–27.5.07 Vierumäellä. Yksilö- ja joukkuemestaruuksista kilvoitellaan sekä tietoa että taitoa mittaavin suorituksin. Suomi on edelläkävijä maailmassa lehdenjakajien ammattitaidon ja arvostuksen nostamisessa tämänkaltaisella tapahtumalla.

Ansioitunut lehdenjakaja -kilpailu

Ammattitaitoa mittaavien SM-taitokisojen ohella Sanomalehtien Liitto on julkistanut Ansioitunut lehdenjakaja -kilpailun, jonka tarkoituksena on kiinnittää huomiota varhaislehdenjakajien tekemään työmenetelmien ja työyhteisön kehittämiseen. Lehdenjakajien IX SM-taitokisojen yhteydessä julkistetaan ja palkitaan sanomalehden varhaisjakaja, joka on osoittanut huomattavaa jakajan ammattitaitoa sekä osallistunut lehdenjakelun työmenetelmien ja työvälineiden aktiiviseen kehittämiseen, toiminut työyhteisössään kannustavasti motivoituneiden esimerkillisellä toiminnallaan myös muita jakajia tai muilla tavoin nostanut jakajien ammatikunnan yleistä arvostusta.

Sanomalehtien jakelun tulevaisuuden näkymiä

Paperille painettuja sanomalehtiä on ilmestynyt maailmassa jo lähes 400 vuoden ajan. Suomen alueellakin jo vuodesta 1771 alkaen. Vaikka paperille painettujen sanomalehtien yhteislevikit ovat viime vuosina hieman laskeneet, niin jaettavaa tulee riittämään varmasti ainakin vuosikymmeniksi, jos ei jopa vuosisadoiksi. Joillakin alueilla Suomessa jaettavien lehtien määrä on edelleen lisääntynytkin.

Vaikka liikkuvat ja jatkuvasti ajan tasalla itsensä pitävät ihmiset ovat ottaneet teknologian kehittymisen myötä mielihyvin vastaan sanomalehtien sähköiset palvelut, mm. verkko- ja näköislehdet ja mobiilipalvelut, niin edelleen painetun sanomalehden rooli ja merkitys on huomattavan tärkeä myös tälle ryhmälle – ja näin tulee olemaan vielä pitkään senkin jälkeen, kun sähköinen paperi on kehittynyt paperilta tuntuvaksi. Siihenkin menee vielä vuosia.

Suomi on maa, jossa sanomalehden lukija on tottunut saamaan lehtensä omaan postiluokkuunsa tai -laatikkoonsa. Tämän nautinnon vaaliminen vaatii luonnollisesti paitsi sanomalehtien jatkuvaa asiakaskesteistä tuotekehitystä ja markkinointia myös kustannustehokkuutta jokaisessa tuotanto- ja jakeluprosessin ketjun osassa. Erinomainen yhteistyö nyt ja jatkossa eri yritysten kesken takaa menestymisen

Sanomalehtien varhaisjakelua hoitavat jakeluorganisaatiot

Jakeluyritykset ■

Aamujakelu Oy PL 327, 33101 Tampere	www.aamulehti.fi p. 010 665 111
Esa Jakelut Oy PL 80, 15101 Lahti	www.esakonserni.fi p. (09) 757 5630
Ilves Jakelu Oy PL 530, 13111 Hämeenlinna	www.hameensanomat.fi p. (03) 615 11
Itella Oyj PL 7, 00011 Itella 1.6.2007 alkaen Itella Oyj	www.itella.fi , www.itella.com , www.posti.fi p. 020 4511
Itä-Savo Oy PL 101, 57101 Savonlinna	www.ita-savo.fi p. (015) 350 3400
Karjalainen PL 99, 80141 Joensuu	www.karjalainen.fi p. (013) 2551
Etelä-Savon Viestintä Oy PL 6, 50101 Mikkeli	www.lansi-savo.fi p. (015) 3501
Länsi-Suomi PL 5, 26101 Rauma	www.lansi-suomi.fi p. (02) 833 61
Oulun Jakelutoimisto Oy PL 170, 90401 Oulu	www.kaleva.fi p. (08) 537 7111
Satakunnan Kansa PL 58, 28101 Pori	www.satakunnankansa.fi p. (02) 622 8111
Savon Jakelu Oy PL 68, 70101 Kuopio	www.savonsanomat.fi p. (017) 303 111
Uutisposti Ky Anssinkatu 12 55100 Imatra	www.uutisposti.fi p. (05) 472 9133

Lisätietoja ■

Sanomalehtien Liitto PL 415 00121 Helsinki	www.sanomalehdet.fi p. (09) 2287 7300
--	---

Sanomalehtien Liitto

Lönnrotinkatu 11

PL 415

00121 Helsinki

puhelin (09) 2287 7300

faksi (09) 607 989

info@sanomalehdet.fi

